

7. Кузьменко О.Г. IPO як механізм гармонізації структур ринку і національних суб'єктів господарювання України в умовах інформаційного устрою мегаекономіки / О.Г. Кузьменко // Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту. – 2011. – Вип. 2 (10).
8. Старостенко Г.Г., Торшин Є.О. Первинне публічне розміщення акцій на Варшавській фондовій біржі: український погляд / Г.Г. Старостенко, Є.О. Торшин // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. – 2011. – Вип. 1.
9. «Програма розвитку фондового ринку України на 2011-2015 роки». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ssmc.gov.ua.
10. Magdalena Lempart, Umowa zlecenie czy umowa o dzieło? Najbardziej istotne różnice / Portal finansowy IPO [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ipopl/index2.php?option=com_content&do_pdf=1&id=35873.

**Партын Г. О.
Задерецькая Р. И.
Бирка И. И.**

Национальный университет «Львовская политехника»

ПРЕИМУЩЕСТВА И НЕДОСТАТКИ ПЕРВИЧНОГО ПУБЛИЧНОГО РАЗМЕЩЕНИЯ АКЦИЙ КАК ИНСТРУМЕНТА ФОРМИРОВАНИЯ ИНВЕСТИЦИОННЫХ РЕСУРСОВ ПРЕДПРИЯТИЯ

Резюме

В статье определены основные цели использования внешнего недолгового финансирования деятельности предприятия. Рассмотрена роль IPO в формировании инвестиционных ресурсов субъектов хозяйственной деятельности. Выделены основные преимущества и риски привлечения средств на основе IPO.

Ключевые слова: инвестиционные ресурсы, внешнее недолговое финансирование, публичное размещение акций, IPO.

**Partyn G. O.
Zaderetska R. I.
Byrka I. I.**

Lviv Polytechnic National University

THE PROS AND CONS OF USING AN INITIAL PUBLIC OFFERING AS AN INSTRUMENT OF FORMING THE INVESTMENT RESOURCES OF A COMPANY

Summary

In the article the main goals of using external non-debt financing of company activity are defined, the role of IPO in the formation of investment resources of business entities is considered, the main advantages and risks of raising funds from the IPO are distinguished.

Key words: investment resources, external non-debt financing, public offering, IPO.

УДК 339.727

**Тучковська І. І.
Задорожна Х. Р.**

Львівська комерційна академія

УДОСКОНАЛЕННЯ КЛАСИФІКАЦІЇ ВАЛЮТНИХ РИНКІВ

Удосконалено класифікацію валютних ринків, надано його характеристику за кожним критерієм, запропоновано схему класифікації валютних ринків, що наочно відображає їхній взаємозв'язок. Вона містить новий сегмент валютного ринку – операції з валютами, емітованими в електронних цифрових формах.

Ключові слова: валютний ринок, валюта, операції, класифікація, критерій, сегмент, електронні цифрові форми.

Постановка проблеми. В умовах глобалізації функціонування валютного ринку не менше важливе для економіки, аніж сфера виробництва або торгівлі. Курси валют, що систематично публікуються, аналіз факторів їхніх змін, різноманітність індикаторів валютного ринку, постійно зростаюча кількість прогнозів його розвитку переконують у важливості й значимості цього бізнесу для сучасної світової економіки.

Постійно зростаючі обсяги операцій на валютних ринках, поява нових інструментів та розповсюдження Інтернет-технологій у фінансовому

просторі зумовлює розгалуження видів валютних ринків за різними ознаками, які часто перетинаються між собою. У зв'язку з цим потрібна чітка теоретична класифікаційна характеристика валютних ринків.

Аналіз останніх наукових досліджень і публікацій. Питаннями валютних ринків і, зокрема, їхньої класифікації в Україні займаються О.І. Береславська [10], Ю.О. Блащук [3], Т.А. Вареєвська, А.С. Гальчинський, С.Ю. Михайличенко, О.С. Пруський [4], М.І. Савлук [10]. Серйозною базою для дослідження є роботи закордон-

них учених: О.С. Булатова, Л.М. Красавіної [2], І.В. Циркова [15].

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Дані економісти надавали загальну характеристику валютних ринків за кожним критерієм. Автор спробував торкнутися нюансів кожного сегменту ринку відносно тенденцій України.

Мета статті. Головною метою цієї роботи є удосконалення класифікації валютних ринків і виявлення взаємозв'язку між їх сегментами.

Виклад основного матеріалу. У зв'язку з прискореним розвитком валютних ринків, що спостерігається протягом останніх десятиріч, а також вдосконаленням асортименту та якості банківських послуг, з'явилося значне коло валютних ринків, які постійно модифікуються та видозмінюються, враховуючи потреби часу. Це обумовило виникнення великої кількості класифікаційних ознак, що використовуються при систематизації цих ринків:

1. По сфері поширення (по територіальній ознаці): світові, регіональні, національні.

1.1. Світовий (глобальний) валютний ринок – складова частина світової валютної системи – обслуговує рух грошових потоків, опосередковуючи міжнаціональний рух товарів, послуг, перерозподіл капіталів. Слід зауважити, що базовою передумовою прискорення інтеграційних процесів і розвитку світового валютного ринку став стрімкий розвиток інформаційних технологій і систем, що дозволяють здійснювати платежі і торгівлю активами, а також отримувати оперативну інформацію про стан світових ринків в режимі реального часу [4, с. 34]. Серед них: Суспільство світової міжбанківської фінансової телекомунікації – SWIFT (Society for worldwide interbank financial telecommunication), міжнародна електронна система пересилання чеків – система міжбанківських клірингових платежів – CHIPS (Clearing house interbank payment system), інші альтернативні системи передачі інформації, використовувани учасниками валютного ринку. А агентства Reuters, Bloomberg, Thomson є оперативними постачальниками фінансової, юридичної, біржової інформації та аналітичних ринкових звітів із ситуації у світовому просторі. Новим явищем у ньому стала поява електронного валютного ринку Forex, який функціонує за допомогою електронної мережі, вузлами якої є банки, корпорації і приватні особи, що торгують валютами один із одним. Термін Forex є аббревіатурою англійського виразу Foreign Exchange, що означає валютний обмін, або Foreign Exchange Market – ринок валютного обміну. Власне, саме завдяки йому на сьогоднішній день можна говорити про глобалізацію світового валютного ринку [15, с. 34]. FOREX становить за обсягом до 90% усього світового ринку капіталів і включає окремі ринки, локалізовані в різних регіонах світу, центрах міжнародної торгівлі й валютно-фінансових операцій, де зосереджені покупка-продаж валют, а також операції з інвестування валютних капіталів на основі попиту та пропозиції на них.

1.2. Регіональний валютний ринок – валютний ринок певного регіону. У результаті тривалої конкуренції сформувались такі регіональні валютні ринки, у яких зосереджується основна частина валютних операцій, як: Європейський (у Лондоні, Цюриху, Парижі, Франкфурті-на-Майні, Люксембурзі); Американський (у Нью-Йорку, Лос-Анджелесі, Чикаго, Монреалі); Азіатсько-Австралійський (у Токіо, Гонконгу, Сінгапурі,

Сідней, Бахрейні); ринки інших регіонів. Спостерігається тенденція росту операцій на світовому валютному ринку з 1969 млрд. дол. США у 2007 р. до 3988 млрд. дол. США у 2013 р. Серед країн, які історично сформувалися як валютні центри (Великобританія, Швейцарія, Японія), спостерігається змішана динаміка. Це пояснюється зростанням операцій серед таких країн, як Австралія, Данія, Польща, виходом на світовий валютний ринок нових гравців (Румунія, Словаччина, Туреччина, Угорщина) та зниженням ролі Німеччини, Італії, Нідерландів, Франції, Сінгапуру.

1.3. Внутрішній (національний) валютний ринок – валютний ринок однієї держави, тобто ринок, що функціонує усередині певної країни. Операції на національних валютних ринках здійснюються за участю вповноважених комерційних банків, валютних бірж із обмеженням переліком валют. Н.В. Тулайков дає свій варіант визначення: «Внутрішній валютний ринок – це особлива сфера діяльності, що забезпечує зіставлення попиту іноземної валюти з її пропозицією й визначає її курс щодо національної грошової одиниці даної країни, тобто сукупність всіх відносин, що виникають між суб'єктами валютних операцій, а також забезпечує стабільність і ефективність руху капіталу» [14, с. 14-15]. Але він не робить акценту на зв'язку національного валютного ринку зі світовим господарством. Також рух грошових потоків, що забезпечує національний валютний ринок всередині країни, не завжди буде стабільним та ефективним, насамперед при наявності валютних обмежень на ринку.

2. За ступенем жорсткості валютного регулювання: з валютними обмеженнями (невільний валютний ринок), без них (вільний валютний ринок, або лібералізований валютний ринок). Валютні обмеження – це система державних заходів (адміністративних, законодавчих, економічних, організаційних) по встановленню порядку проведення операцій із валютними цінностями [5, с. 81].

3. Залежно від кількості режимів валютних курсів: ринок з одним режимом, ринок з подвійним режимом.

3.1. Ринок з одним режимом – валютний ринок із вільними валютними курсами, тобто з плаваючими курсами валют, котирування яких установлюється на біржових торгах. В Україні фіксінг здійснює НБУ на Українській міжбанківській валютній біржі шляхом визначення курсу долара США до гривні.

3.2. Валютний ринок з подвійним режимом – це ринок з одночасним застосуванням фіксованого й плаваючого курсу валюти.

4. За організацією торгівлі: біржовий, позабіржовий.

4.1. Біржовий валютний ринок – організований ринок, що представлений валютною біржею. На валютних біржах здійснюються операції купівлі-продажу валюти, тобто грошових знаків іноземних країн. При цьому біржовий обіг за угодами з валютою наводиться в перерахунку на національну валюту за курсом, який діє при укладанні угоди, виходячи з попиту та пропозиції [8]. На біржовому ринку зустрічаються представники центральних банків країн-членів і, балансуючи заявки своїх клієнтів, фіксують курс валют, який стає орієнтиром для всього валютного ринку. У світовій практиці спостерігається поступове та невпинне скорочення як самої кількості таких бірж, так і обсягів операцій на них [4, с. 57-58].

4.2. Позабіржовий (міжбанківський) валютний ринок організується дилерами, які можуть бути або не бути членами валютної біржі й ведуть його по телефону, телефаксу, комп'ютерним мережам. Слід зазначити, що питома вага сегментів валютного ринку України була такою: на біржовий ринок припадало біля 10% обсягу валютних операцій, на міжбанківський – 68%, на ринок продажу готівки – 22%, тобто основна частина валюти продавалась на міжбанківському ринку. Це закономірний процес, через який пройшли всі країни. У результаті еволюції валютного ринку, яка тривала роками, система торгівлі валютою на українському ринку наблизилася до практики торгівлі на світовому валютному ринку, де також основний обсяг операцій здійснюється на міжбанківському ринку [10, с. 160]. Сьогодні структура валютного ринку зазнала значних змін. В Україні працюють тільки два сегменти валютного ринку: міжбанківський ринок і ринок продажу готівки.

5. Залежно від наявності встановлених правил торгівлі: організований, неорганізований.

5.1. На організованому валютному ринку операції з покупки/продажу валют здійснюються на біржі у строгій відповідності з установленими правилами. Організований позабіржовий ринок – це ринок, заснований на сучасних комп'ютерних системах зв'язку, які забезпечують здійснення операцій покупки/продажу валют відповідно до жорстко формалізованих норм, обов'язкових для учасників даного ринку.

5.2. Неорганізований валютний ринок – це завжди позабіржовий ринок, що характеризується відсутністю строгих правил здійснення операцій із валютою, високим ступенем ризику, великим числом шахрайських операцій. Законодавство розвинених країн установлює тверді вимоги до учасників валютного ринку, щоби виключити проведення операцій на неорганізованому валютному ринку. В Україні неорганізований ринок має стихійну основу. Він повинен розвиватися на основі розширення можливостей використання Інтернету для проведення операцій із валютою, обслуговування їх обміну.

6. За терміновістю постачання валюти: спот-ринок, терміновий ринок.

6.1. Спот-ринок – ринок негайної поставки валюти, ринок спот-угод, тобто угод, які проводяться негайно, у той час як передача коштів звичайно відбувається протягом двох днів із моменту укладання даної угоди. Основним інструментом спот-ринку є електронний переказ по каналах системи SWIFT.

6.2. Терміновий валютний ринок – ринок валютних операцій, пов'язаний із поставкою валюти на строк більше ніж 3 дні від дня їх укладання. Стандартними строками виконання термінових контрактів є 1, 3, 6, 9 і 12 місяців.

7. Залежно від інструментів валютного ринку: ринок валютних угод (форвардні, валютні свопи), ринок деривативів (валютні ф'ючерси, валютно-процентні свопи, валютні опціони). Аналіз показує безпрецедентне зростання активності на світовому валютному ринку. Середньоденний обіг виріс до 3,21 трлн. дол. США у квітні 20013 р., або на 69%. Збільшення обігу мало місце за усіма видами інструментів, найбільш активно – за валютними свопами. Діяльність на позабіржовому ринку похідних інструментів продовжувала розширюватися швидкими темпами.

8. За характером операцій: ринок депозитно-кредитних операцій, ринок конверсійних операцій, ринок валютного арбітражу, ринок валютних індексів.

цій, ринок валютного арбітражу, ринок валютних індексів.

8.1. Ринок депозитно-кредитних операцій являє собою специфічний сектор валютного ринку, на якому купівля/продаж валюти має умовний характер. Він проявляється в залученні на депозитні внески банками іноземної валюти на погоджені строки й у наданні банками валютних позик на різні строки. На відміну від ринку конверсійних операцій на цьому ринку ціна валюти формується у вигляді відсотка.

8.2. Ринок конверсійних операцій є найтипівшим для валютного ринку взагалі, він виступає «класичним» валютним ринком [4, с. 32]. На ньому купівля-продаж здійснюється у традиційній формі, переважно на еквівалентних основах шляхом обміну рівновеликих цінностей, представлених різними валютами. На цьому ринку складаються умови для формування валютного курсу.

8.3. Під ринком валютного арбітражу у своєму історичному значенні мають на увазі валютні операції, що поєднують покупку/продаж валюти з наступним здійсненням контругоди з метою одержання прибутку за рахунок різниці у курсах валют на різних валютних ринках (просторовий арбітраж) або за рахунок курсових коливань протягом певного періоду (часовий арбітраж). Розрізняють простий валютний арбітраж, здійснюваний із двома валютами, і складний (із трьома й більше валютами); на умовах наявних і термінових угод.

8.4. Ринок валютних індексів. Подібно тому, як біржові індекси показують загальний стан фондового ринку, так і валютні індекси показують оцінку міжнародної вартості валют. Індекси обчислюються на підставі інформації про угоди на валютному ринку, що поставляється агентством «Рейтер» від 500 банків, розташованих по усьому світі по таких валютах: долар США, євро, японська ієна, британський фунт, швейцарський франк, канадський долар, австралійський долар, новозеландський долар.

9. За формою валюти, що обертається на ринку: ринок готівки, ринок безготівкових операцій, ринок операцій із валютами, емітованими в електронних цифрових формах.

В Україні протягом 2007-2013 рр. він зріс із 1603,4 млн. дол. США до 66203,2 млн. дол. США, тобто у 41,3 раз, у той час як міжбанківський за цей саме час зріс із 37866,02 млн. дол. США до 208794,5 млн. дол. США, тобто у 5,5 раз.

10. За ступенем легальності: «білий», «сірий», «чорний» ринки. «Білий» ринок – офіційний валютний ринок країни, який може бути доповнений «чорним» ринком – нелегальним (вуличним) ринком чи «сірим» – ринком, на якому банки роблять операції з неконвертованими валютами [15, с. 16-17]. В умовах економіки закритого типу або надто жорстких валютних обмежень саме на «чорному» валютному ринку може відбуватись процес встановлення більш-менш адекватного валютного курсу саме на ринкових засадах [4, с. 35-36].

11. За обсягами угод: оптовий, роздрібний. В Україні ця класифікація стосується лише готівкового ринку, тому що є його явний поділ не лише за обсягами операцій, а й за учасниками цього ринку, тобто готівковий оптовий ринок представлений оптовими посередниками, здійснюючими оптову купівлю – продаж валют, а готівковий роздрібний – відділеннями банків, обмінними пунктами та іншими структурами, уповноваженими на здійснення операцій купівлі – продажу валют у населення, підприємств. На безготівковому та

ринку електронних цифрових форм розходження може спостерігатися лише у котуваннях валют при здійсненні оптових чи роздрібних угод.

12. Залежно від наявності посередників: прямий, брокерський. Міжбанківський валютний ринок поділяється на дві приблизно однакові частини: брокерський та прямий ринки. На брокерському ринку банки користуються послугами брокерів, а на прямому самостійно знаходять партнерів. Із 2008 р. в Україні починає діяти прямий міжбанківський валютний ринок, який дозволить найбільш об'єктивно визначити рівень валютного курсу. Це сукупність відносин суб'єктів ринку, а також суб'єктів ринку і Національного банку у сфері купівлі-продажу іноземної валюти в Україні за безготівкові гривні під час функціонування Системи підтвердження угод [12].

13. За рівнем насичення товарною масою і ступенем задоволення попиту: валютний ринок рівноважний, дефіцитний, надлишковий. Рівноважний валютний ринок представляє ціну валюти як задовольняючу її попит, й пропозицію на цю валюту.

Нарешті, хочеться підвести ризик у питанні класифікації валютних ринків (рис. 1).

Рис. 1 зображує класифікацію ринків лише за трьома критеріями, оскільки автор відштовхувався від виділення валютних ринків за організацією торгівлі, а потім повністю наочно зобразив види ринків за терміновістю операцій та залежно від інструментів ринку. На погляд автора, запропонований підхід та структура класифікації валютних ринків дозволять найбільше вдало охопити

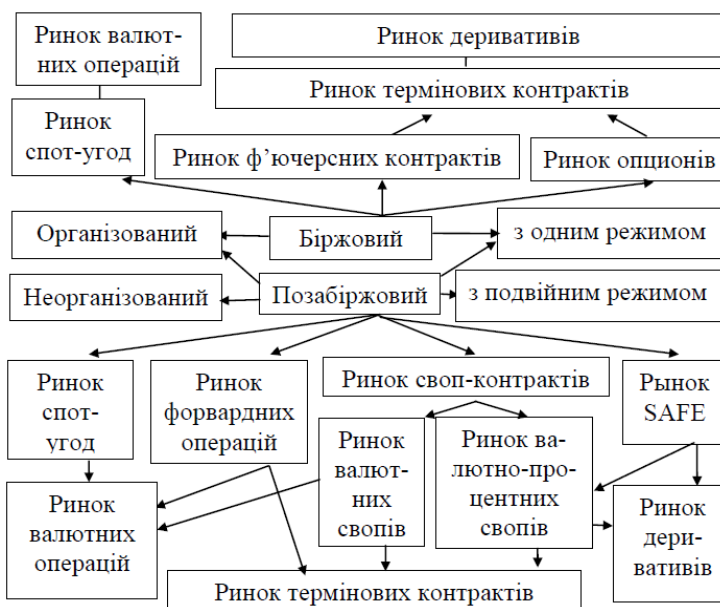

Рис. 1. Класифікація валютних ринків, що відображає взаємозв'язки між ринками за різними критеріями

та систематизувати увесь наявний їх спектр та наочно прослідкувати зв'язки між видами валютних ринків.

Висновки і пропозиції. Отже, враховуючи різні підходи до класифікації валютних ринків та їх широкий спектр, який існує на сьогодні, до їх поділу слід підходити системно та комплексно. Зокрема, потрібно, в першу чергу, враховувати економічний зміст та мету проведення операцій на окремому виді ринку.

Список літератури:

1. Evolution and Performance of Exchange Rate Regimes: IMF Working Paper / [K. Rogoff, A. Husain, A. Mody, R. Brooks, N. Oomes]; authorized for distribution by R. Rajan. – International Monetary Fund: Research Department, 2003. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2003/wp03243.pdf>.
2. Алибегов Г.И. Международные валютно-кредитные и финансовые отношения [Текст]: Учебник для вузов (под ред. Красавиной Л.Н.) / Г.И. Алибегов, С.А. Былинник, Л.Н. Красавина. – М. : Финансы и статистика, изд. 3-е, перераб., доп., 2007. – 576 с.
3. Блащук Ю.О. Валютний контроль операцій на світовому фінансовому ринку [Текст] : автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.05.01 / Ю.О. Блащук. – Тернопіль: Терноп. акад. нар. госп-ва, 2001. – 21 с.
4. Дзюблук О.В., Прусський О.С. Організаційно-економічний механізм функціонування комерційних банків на валютному ринку : Монографія / О.В. Дзюблук. – Тернопіль : ТНЕУ, 2008. – 296 с.
5. Завгородній А.Г., Вознюк Г.Л. Гроші. Валюта. Валютні цінності : Термінологічний словник / А.Г. Завгородній. – Львів : Бак, 2000. – 184 с.
6. Звіти Банку міжнародних розрахунків за 1996 – 2007 рр. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bis.org/triennial.htm>.
7. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті: Постанова Правління НБУ від 21.01.2004 № 22, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 29.03.2004 за №377/8976 (зі змінами).
8. Класифікація інституційних секторів економіки України (п.С.124) №96 від 18.04.2005. – Державний комітет статистики України: Департамент макроекономічної статистики, Департамент планування та організації статистичних спостережень, 2005. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1078.17846.0>.
9. Макогон Ю.В. Международная экономика : Учеб. пособие / Ю.В. Макогон, В.С. Миронов, Н.А. Бударина. – Донецк, 2002. – 304 с.
10. Міжнародні розрахунки та валютні операції [Текст]: Навч. посібник / О.І. Береславська, О.М. Наконечний, М.Г. Пясецька та ін.; За заг. ред. М.І. Савлука. – К. : КНЕУ, 2002. – 392 с. – ISBN 966-574-331-7.
11. Основні тенденції валютного ринку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua/Fin_gyn/Pot_tend_v/index.htm>.
12. Положення про порядок та умови торгівлі іноземною валютою: Постанова Правління НБУ від 10.08.2005 № 281, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 29.08.2005 за №950/11230 (зі змінами).
13. Суэтин А.А. Международный финансовый рынок : Учебник. (Серия: Учебник) / А.А. Суэтин. – М. : КНОРУС, 2009. – 263 с.
14. Тулайков Н.В. Стратегия развития и регулирования внутреннего валютного рынка России в условиях его либерализации: автореф. дис. канд. екон. наук: 08.00.10 / Н.В. Тулайков. – Орел : РБД, 2006. – 22 с.
15. Цырков И.В. Валютный рынок в системе финансовых отношений : автореф. дис. канд. екон. наук: 08.00.01 / И. В. Цырков. – М: Моск. гос. ун-т им. М.В. Ломоносова, 2000. – 21 с.

Тучковська І. І.

Задорожня Х. Р.

Львовская коммерческая академия

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ КЛАССИФИКАЦИИ ВАЛЮТНЫХ РЫНКОВ

Резюме

Усовершенствована классификация валютных рынков, дана их характеристика по каждому критерию, предложена схема классификации валютных рынков, наглядно отображающая их взаимосвязь. Она содержит новый сегмент валютного рынка – операции с валютами, эмитированными в электронных цифровых формах.

Ключевые слова: валютный рынок, валюта, операции, классификация, критерий, сегмент, электронные цифровые формы.

Tuchkovska I. I.

Zadorozhna H. R.

Lviv Academy of Commerce

IMPROVING THE CLASSIFICATION OF FOREIGN EXCHANGE MARKET

Summary

The classification of currency markets is improved in this article, its description on every criterion is given, the chart of classification of currency markets, evidently representing their intercommunication, is offered. It contains the new segment of currency market are the operations with currencies, issued in electronic digital forms.

Key words: currency market, currency, operations, classification, criterion, segment, electronic digital forms.

УДК 336.14

Ізюмська В. А.

Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара

ТЕОРЕТИЧНА МОДЕЛЬ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ МІЖБЮДЖЕТНИМИ ВІДНОСИНАМИ В УКРАЇНІ

Досліджено еволюцію поглядів українських та іноземних науковців на сутність і призначення міжбюджетних відносин, основні функції міжбюджетних відносин, виявлено об'єктивні передумови становлення та розвитку вітчизняної системи управління міжбюджетними відносинами.

Ключові слова: державний бюджет, місцеві бюджети, бюджетна система, міжбюджетні відносини, збалансованість бюджетної системи.

Постановка проблеми. Міжбюджетні відносини є складною системою, що покликана забезпечити оптимальні умови для узгодження інтересів центру та регіонів, сприйняття останніх не тільки як об'єктів впливу, а й активних учасників та партнерів багатьох соціально-економічних та інших процесів як на державному, так і міжнародному рівнях. Реформування системи міжбюджетних відносин на сучасному етапі продиктовано необхідністю зміцнення фінансової бази місцевих бюджетів та розширенням функціональних повноважень органів місцевого самоврядування, посиленням їх відповідальності за соціально-економічний стан підлеглого населеного пункту, формуванням мотивації місцевих органів влади до нарощення доходів та ефективного їх використання. Таким чином, сьогодні в контексті економічних перетворень особливої актуальності здобуває питання вдосконалення вітчизняної системи міжбюджетних відносин, яка значною мірою обумовлює якість та швидкість реалізації розпочатих економічних реформ, а також соціальну стабільність як у регіонах, так і в державі в цілому.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед вітчизняних науковців, які приділяють увагу дослідженню основних перешкод та перспектив реформування наявної системи міжбюджетних від-

носин, слід виділити роботи таких науковців, як Н. Балдич, О. Кириленко, С. Юрій, М. Кульчицький, І. Луніна, Д. Олійник, В. Швець та інші.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. На сьогодні в Україні формується і постійно удосконалюється концепція управління фінансовими ресурсами в системі міжбюджетних відносин. У цьому контексті особливо важливого значення набуває розробка наукового підходу до вирішення даної проблеми. Запобігання реалізації помилкових рішень у сфері відносин між ланками бюджетної системи прискорить досягнення кінцевої мети – підвищення соціальних стандартів життя та зростання добробуту населення на всій території України. Розв'язання проблеми ефективного управління фінансовими ресурсами в системі міжбюджетних відносин в Україні можливо лише за умови достатнього теоретико-методологічного розроблення, розгляду міжбюджетних відносин як самостійного об'єкту наукового дослідження з власною структурою, функціями та принципами організації

Мета статті. Саме тому метою наших наукових пошуків є обґрунтування напрямів удосконалення системи управління міжбюджетними відносинами в Україні з погляду теоретичних засад побудови, основних переваг та недоліків її функціонування на сучасному етапі.